

Příloha k protokolu o SZZ č.: Diplomant: Věra Sedláčková
Vysoká škola: PF JU Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
Katedra: pedagogiky a psychologie Recenzent diplomové práce:
Datum odevzdání posudku: 16. 7. 2008 Mgr. Radek Cvach

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Problematika školní zralosti a indikace odkladů školní docházky

Autorka se v předkládané diplomové práci (dále DP) zabývá stále aktuální a diskutovanou problematikou přechodu a adaptace dítěte z prostředí předškolní výchovy na základní školu. DP se skládá z části teoretické a části praktické (výzkumné). Teoretická je rozsahem mírně obsáhlejší, ale vcelku práce působí vyváženým dojmem.

Teoretická část tedy obsahuje osm kapitol. V té první autorka vymezuje základní pojmy v problematice. Kapitola je poměrně obsáhlá, i když místy ne vždy formulačně jasná. Např. na str. 2 (2. věta): „... dlouhodobý vývojový úkol...“, zde by se mohla autorka vyjadřovat srozumitelněji. Druhá kapitola je velmi stručným (možná až moc) vzhledem do historie problematiky zkoumání školní zralosti a také srovnání nástupu dětí ke školní docházce v některých dalších zemích. Ve třetí kapitole jsou nastíněny psychologické otázky školní zralosti. Kapitola je obsahem velmi zajímavá a čtivá. Snad by jen bylo vhodnější používat pojmy „školně zralé“ namísto „školsky zralé“ (str. 9, 13, 19). Ve čtvrté kapitole se diplomantka zabývá tělesnou zralostí, a to až velmi stručně. Pátá kapitola by si formálně zasloužila novou stránku. Nicméně se zabývá školní nezralostí a procedurami s tím spojenými. Je napsána zajímavě, čtivě, je popisná až instruktážní. Autorka by u obhajoby mohla vysvětlit proč na str. 17 – 18 označuje inteligenci jako schopnost a také vysvětlit, proč např. emoce nepovažuje za součást inteligence (viz. emoční inteligence). Možná také, že podkapitola 5.3 o odkladu by mohla být zařazena až v šesté kapitole. Ta se zabývá zápisem dítěte do školy a je příliš stručná. Sedmá kapitola pojednává diagnostice školní zralosti a hlavně podkapitola 7.1, kde jsou představeny různé diagnostické metody a testy je velmi zajímavá. Závěrečná kapitola teoretické části DP se dotýká vlivu rodiny na školní zralost. Je opět příliš stručná, myslím, že by zde stálo za to se blíže podívat třeba na důsledky (výhody a nevýhody) uváděných stylů výchovy v rodině.

Praktická část DP je tvořena pěti kapitolami. V první kapitole diplomantka stanovuje výzkumné problémy a předpoklady (možná lépe použít cíle a hypotézy?). Stanovuje 4 předpoklady, první dva jsou dále podrobně řešeny, druhé dva jsou stanoveny pouze obecně a v podstatě nejsou dále řešeny. Druhá kapitola představuje vzorek respondentů, metody a organizaci výzkumu. Faktický vzorek zkoumaných dětí je poměrně úzký (20 dětí) a ještě pouze z jedné školy. Naopak vytvoření hodnotícího archu (příloha 3) diplomantkou považují za velmi přínosné, samotný arch je v praxi využitelný a je velmi povedený. Rovněž považují za velmi povedené dvouetapovost výzkumu. Na str. 41 by možná místo nadpisu „organizace sběru dat“ více odpovídalo „organizace zápisu“. Na str. 44 začíná čtvrtá kapitola, což ale neodpovídá obsahu na začátku DP, kde je uvedena jako kap.3. (Metody statistického hodnocení). Další kapitola (ne tedy zcela zřetelně která v pořadí) se zabývá výsledky a jejich interpretací. V tabulkách (např. str. 48 – bylo by dobré je číslovat) není zcela jasné co

znamená M a SD (nikde nevysvětleno). V páté kapitole jsou závěry podány sice stručně, ale přehledně a zajímavě. U obhajoby by se mohla diplomantka také více zamyslet nad neefektivitou odkladu u dvou chlapců ze zkoumaného vzorku. Autorka v této kapitole tedy poměrně jasně vyhodnocuje předpoklady 1. a 2. – i když i tady by mohla být při formulacích opatrnější (viz. dva chlapci u předp. 1). Naopak předpoklady 3. a 4. jsou uzavřeny pouze na rovině dojmů. Celkově lze říci, že výzkum působí zajímavě, i když nebyl zcela naplněn (naplněny pouze dva předpoklady). Bohužel chybí kasuistika vybraného žáka, která byla v zadání DP.

Celý rozsah práce splňuje požadavky zadání pouze pokud započítáme i přílohy. Zde je na zváženu i zvolené číslování závěru a navazujících částí práce (včetně příloh). Jako velmi inspirativní je naopak (nevím proč v obsahu neoznačená) příloha „Cestička do školy“. Autorka by opět mohla u obhajoby naznačit bližší zkušenosti učitelek při realizaci tohoto velmi zajímavého projektu.

DP má bohužel i poměrně hodně formálních nedostatků, které její kvalitu snižují. V prvé řadě je to citování autorů, kteří pak ale vůbec nejsou uvedeni v seznamu literatury (např. str. 2 a 6 – Šturma, str. 3 – Langmeier, str. 7 – Klidová, str. 4 – Schenk, str. 8 – Matějček nebo Marková/Vitovská, str. 10 – Piaget, str. 11 – Pager, str. 12 – Kuric, str. 13 – Kubálková, str. 16 – Mertin). Rovněž není nikde použita přímá citace (se str. publikace), i když se jí některé části textu velmi podobají. Tyto hlavní formální nedostatky mohou naznačovat ne zcela dobrou schopnost diplomantky pracovat s odbornou literaturou. Drobné formální nedostatky (chybějící čárky, dvojtečky, špatně použité závorky a další překlepy) zde ani neposuzuji. Připomínku bych měl také k abecednímu řazení literatury.

Přes výše uvedené však působí DP zajímavým dojmem. Samotné naplnění všech cílů (předpokladů) je sice diskutabilní, ale struktura práce má svoji logiku a je přiměřená. Autorka prokázala dovednost provést jednoduchý pedagogický výzkum (průzkum). Některé výsledky z výzkumu (průzkumu) mohou být pro práci pedagoga (i rodiče) inspirativní.

Domnívám se, že předkládaná diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací a doporučuji ji tedy k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **d o b ř e**

podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne: 16. 7. 2008

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------